

SCHOOLGIDS 2026 - 2027

Voortgezet Speciaal Onderwijs

**SAMEN
DOELEN
BEREIKEN**

DE BODDE IS EEN BIEZONDERWIJS SCHOOL

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Onze school	4
3	Waar wij voor staan	5
4	Doelgroep van VSO De Bodde	7
5	Identiteit en het volgen van het onderwijs	9
6	Onderwijstijd	10
7	Schooltijden, vakantie en opvang	11
8	Toelating op VSO De Bodde	13
9	Ontwikkelingsperspectief (OPP)	14
10	Verlof, verzuim en ziekte	15
11	Belangrijke afspraken	16
12	Onderwijsaanbod en curriculum VSO De Bodde	18
13	Didactisch handelen	22
14	Toetsing en afsluiting	23
15	Personeel	24
16	Basisondersteuning op VSO De Bodde	25
17	Schoolklimaat en veiligheid	30
18	Ouders en school	35
19	Medezeggenschap	36
20	Samenwerkingspartners	37
21	Kwaliteitszorg op VSO De Bodde	38
22	Kwaliteitsgegevens schooljaar 2025-2026	42
23	Klachtenregeling	44
24	Verzekeringen, aansprakelijkheid en financiën	45

25 Sponsoring 47

26 Afkortingen en begrippen 48

1 Voorwoord

Deze schoolgids is bedoeld voor de ouders van onze (toekomstige) leerlingen en andere belangstellenden. U vindt informatie over de uitgangspunten, de organisatie, de inrichting van ons onderwijs en vanzelfsprekend over de zorg voor onze leerlingen. Daarnaast treft u ook praktische informatie aan. De schoolgids is onze formele informatiegids. Op onze website www.debodde.nl/vso vindt u nog meer actuele en praktische informatie.

Zoals u in deze schoolgids kunt lezen, werkt het team van De Bodde aan de toekomst van de school maar bovenal aan de toekomst van uw zoon/dochter. We willen dat graag goed doen en stellen ons dan ook regelmatig de vraag: doen wij de goede dingen en doen we ze ook goed?

We nodigen u als ouders/verzorgers van harte uit om, samen met ons, aan een goede toekomst van uw zoon/dochter te werken. We mogen van elkaar verwachten dat we daar ons uiterste best voor doen. Op onze school hechten we daarom waarde aan een goede relatie met u als ouder/verzorger. U bent immers voor het kind de belangrijkste persoon. De zorg voor de opvoeding wordt soms ook (deels) gedaan door een voogd of groepsleiding. Ook met hen willen wij goed contact onderhouden, in het belang van een goede ontwikkeling van uw zoon/dochter.

Naast deze schoolgids ontvangt u ook op verschillende momenten in het schooljaar een informatiebrief. Daarnaast houden we u via onze website, per mail of via de oudercontact-app Parro op de hoogte van belangrijke schoolzaken. In deze schoolgids spreken we steeds over 'ouders'. Met ouders bedoelen wij alle volwassenen die de zorg over onze leerlingen hebben.

Heeft u na het lezen van deze schoolgids nog vragen, neem dan gerust contact met ons op. Wij geven u graag meer informatie en een toelichting op wat in deze gids beschreven staat. Wij kijken uit naar een prettige samenwerking.

Met een vriendelijke groet namens het team,

Martijn van Cooten, Nancy Verreijen en Danny Leijten
adjunct-directeuren VSO De Bodde

2 Onze school

VSO De Bodde valt onder Biezonderwijs. Dit is een stichting op neutrale grondslag en telt 9 scholen voor leerlingen van 4 tot 20 jaar. Zo'n 600 collega's zetten zich op onze scholen in voor onderwijs en begeleiding van meer dan 1900 leerlingen. Onze scholen hebben allemaal een speciaal karakter. Zo kennen we speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs (SO), voortgezet onderwijs (VO), voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs

VSO de Bodde

Adjunct-directeur:	Nancy Verreijen (a.i.), middenbouw
Adjunct-directeur:	Martijn van Cooten, onderbouw
Adjunct-directeur:	Danny Leijten, bovenbouw
Gedragswetenschappers	Ellen Geijsen en Hedwig de Roeck
Kwaliteitscoördinatoren:	Monique Heuwerjans en Thijs Maes
Schoolmaatschappelijke deskundige:	René Vrins

Brinnummer 01FX00	Aantal leerlingen VSO 187 Aantal medewerkers VSO 80
--------------------------	--

Bestuur Biezonderwijs

Voorzitter College van Bestuur:	Sandra Beuving Saal van Swanenbergweg 1, 5026 RM Tilburg T 013-21 00 121 E bestuursbureau@biezonderwijs.com W www.biezonderwijs.com
---------------------------------	--

Preventiemedewerkers	Maartje Boom- van den Dobbelsteen Jeroen Uitslag
-----------------------------	---

Interne vertrouwenspersonen	Niels de Vroe Karin Haas
Antipestcoördinator	Joska Schepens

Privacy-ambassadeur	Martijn van Cooten
----------------------------	--------------------

3 Waar wij voor staan

Bij Biezonderwijs bieden we onderwijs en begeleiding aan leerlingen die bij het leren en opgroeien extra ondersteuning nodig hebben. Met sterk gespecialiseerd onderwijs helpen wij hen hun plek in de samenleving te vinden – op een manier die bij hen past.

Dat vraagt om vertrouwen, ontwikkeling en samenwerking. Samen met onze leerlingen, hun ouders/verzorgers én onze partners in zorg, onderwijs en bij de gemeente werken we aan die stevige basis.

WAT WIJ BELANGRIJK VINDEN

We geloven dat elk kind recht heeft op een plek waar hij of zij tot bloei komt. Onder de noemer Koers 2030 – Je plek vinden richten we ons de komende jaren op drie belangrijke thema's:

Toekomstbestendig onderwijs

We bieden onderwijs dat niet alleen past bij vandaag én voorbereidt op morgen. We spelen extra in op vaardigheden zoals samenwerken, communiceren, creatief en oplossingsgericht werken en zelfvertrouwen opbouwen. Nieuwe technologieën, zoals AI, maken ons onderwijs persoonlijker en effectiever. Want onze leerlingen leren niet voor toetsen, maar voor het leven.

Een wendbare en weerbare organisatie

Onze scholen bewegen mee met wat leerlingen nodig hebben. We bouwen aan een lerende cultuur waarin we continu verbeteren en ons onderwijs slimmer organiseren. We werken met bevlogen professionals die blijven groeien, verantwoordelijkheid nemen en bouwen aan een prettige en veilige leeromgeving voor ieder kind.

Maatschappelijke impact

Met sterk onderwijs dragen we bij aan de inclusieve samenleving van morgen. We begeleiden leerlingen onvoorwaardelijk, met hoge verwachtingen en veel vertrouwen. We geven meer dan les: meer energie, geduld en ruimte om te groeien. Waar mogelijk stimuleren we de overstap naar het reguliere onderwijs. Sterker nog: we mikken erop.

SAMEN MET U

U als ouder/verzorger bent voor ons een onmisbare partner. We luisteren, denken mee en nemen samen beslissingen in het belang van uw kind. Zo creëren we samen een stevige basis voor ontwikkeling – op school en daarbuiten.

Wilt u meer weten over onze koers en kernwaarden? Kijk dan op www.biezonderwijs.nl voor Koers2030 – Je plek vinden.

Bij Biezonderwijs geven we meer dan les: we geven vertrouwen, bouwen aan relaties en geloven in ieder kind.

VISIE VAN DE BODDE

Het VSO van De Bodde richt zich op leerlingen van 12 tot 18 jaar met primair een verstandelijke beperking. Naast deze beperking is er vaak ook sprake van een autismestoornis, ADHD en/of hechtingsproblematiek. Wij willen deze leerlingen middels onderwijs zodanig ondersteunen dat zij een zo groot mogelijke zelfstandigheid bereiken. We willen de mogelijkheden van elke leerling persoonlijk, op maat en veelzijdig ontwikkelen. Ons doel is om bij iedere leerling een positief gevoel van eigenwaarde te ontwikkelen. Welbevinden, geborgenheid en vertrouwen vormen de basis van ons onderwijsleerproces. Het vertrekpunt vormt het dagelijks leven van de leerling. De basis van het leren ligt in het opdoen van de ervaring.

4 Doelgroep van VSO De Bodde

Landelijk kent het VSO drie uitstroomprofielen: vervolgonderwijs, arbeid en dagbesteding.

De Bodde richt zich primair op de uitstroomprofielen arbeid en dagbesteding en in de onderbouw op (beschutte) arbeid, passend bij leerlingen met een verstandelijke beperking (ZML Onderwijs).

De uitstroomprofielen worden hieronder eerst in het kort beschreven en vervolgens uitgebreider per uitstroomprofiel.

Dagbestedingsprofiel (uitstroomprofielen 1, 2 en 3)

De leerlingen in het dagbestedingsprofiel leren om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren in vormen van dagbesteding. De Bodde maakt onderscheid in drie vormen van dagbesteding, te weten; belevingsgerichte, activiteitengerichte en arbeidsmatige dagbesteding.

Arbeidsprofiel (uitstroomprofiel 4)

Het onderwijs in de onderbouw richt zich op uitstroomprofiel 4 (arbeidsmarktgericht), met als doel leerlingen voor te bereiden op een passende vervolgstap binnen het praktijkonderwijs. Binnen dit profiel ligt de nadruk op een brede persoonlijke ontwikkeling en het versterken van vaardigheden die nodig zijn voor een succesvolle doorstroom naar een praktijkschool en actieve deelname aan de samenleving.

Het uitstroomperspectief is de verwachte bestemming van de leerling na het VSO. De leerling werkt bij alle vakken en domeinen binnen een passende leerroute ter voorbereiding op die bestemming. De leerroute kan verschillen per vak/domein.

Uitstroomprofiel 1: Belevingsgerichte Dagbesteding

In het algemeen spreken we dan van een zeer laag ZML niveau met meervoudige complexe zorgbehoefte. De leerlingen in deze leerroute zijn in grote mate afhankelijk van een ander om tot handelen te komen.

Ze tonen weinig initiatief en dat wat ze laten zien, is gericht op de eigen behoeftebevrediging. Ze kunnen geen rekening houden met een ander, hebben geen inlevingsvermogen en zien de ander als object. Er is geen sprake van samenspel, beurtname en delen.

Deze leerlingen vragen om een gestructureerde pedagogisch-didactische omgeving waarbinnen ze uitgedaagd worden om zich middels ervaringsgericht leren verder te ontwikkelen. Deze leerlingen zijn gebaat bij een onderwijsaanbod gericht op het aanleren van de algemeen dagelijkse levensverrichtingen.

Uitstroomprofiel 2: Activiteitgerichte Dagbesteding

In het algemeen spreekt men van een laag ZML niveau.

De leerlingen in deze leerroute hebben ondersteuning nodig op sociaal-emotioneel gebied. Zij handelen vaak impulsief en vinden het moeilijk om gedrag duurzaam aan te passen. Ze zijn sterk gericht op het vervullen van eigen wensen en behoeften en hebben begeleiding nodig bij het rekening houden met anderen en het ontwikkelen van inlevingsvermogen. Vaardigheden kunnen geoefend worden, maar vragen herhaling en ondersteuning om beklijvend te worden.

Deze leerlingen hebben baat bij een gestructureerde pedagogisch-didactische omgeving, waarin zij op een veilige en voorspelbare manier worden uitgedaagd. Door middel van ervaringsgericht leren krijgen zij kansen om zich verder te ontwikkelen.

De ontwikkeling van vaardigheden staat in het teken van het vergroten van de zelfstandigheid op het gebied van het latere wonen, werken, vrije tijd.

Uitstroomprofiel 3: Arbeidsmatige Dagbesteding

In het algemeen spreekt men van een gemiddeld ZML niveau.

De leerlingen in deze leerroute zijn leerlingen die sociaal emotioneel nog veel kunnen leren en daarin ook leerbaar zijn. Aandachtspunten zijn: ego-ontwikkeling; weerbaarheid; samenwerken; conflictsituaties hanteren; hulpvragen leren stellen; aanleren van waarden en normen; inzicht in eigen handelen (zelfreflectie); het overzien van de gevolgen van eigen daden; impulsgerichtheid. De leerlingen hebben in potentie in zich dat ze sociaal emotioneel kunnen ontwikkelen maar of het voldoende tot uiting komt, wordt sterk bepaald door de omgeving en/ of een bijkomende problematiek. De leerlingen vragen om een overzichtelijke omgeving waarbinnen ze voldoende uitgedaagd worden (pedagogisch en didactisch). Er is veel ruimte voor herhaling. Deze leerlingen zijn gebaat bij een onderwijsaanbod dat zich richt op cognitieve ontwikkeling, praktische- en sociale vaardigheden. De ontwikkeling van deze vaardigheden staat in het teken van het vergroten van de zelfstandigheid en het dragen van latere eigen verantwoordelijkheid op het gebied van wonen, werken en vrije tijd.

Uitstroomprofiel 4: Arbeid

In het algemeen spreken we hier van een gemiddeld tot hoog ZML niveau. De leerlingen in deze leerroute zijn relatief sociaal sterke personen, ze zijn gericht op anderen. Er is sprake van wederkerigheid en inlevingsvermogen. Ze kunnen om hulp vragen, anticiperen op problemen en kunnen flexibel omgaan met wisselende groepssamenstellingen. Ze zijn op een adequate manier sociaal weerbaar. Binnen hun mogelijkheden zijn ze in staat tot zelfreflectie.

De leerlingen vragen om een stimulerende omgeving waarbinnen ze voldoende uitgedaagd worden (pedagogisch en didactisch). Ze hebben daarnaast behoefte aan een veilige en voorspelbare omgeving. Deze leerlingen zijn gebaat bij een onderwijsaanbod dat zich richt op cognitieve ontwikkeling, praktische- en sociale vaardigheden. De ontwikkeling van deze vaardigheden staat in het teken van het vergroten van de zelfstandigheid en het later dragen van eigen verantwoordelijkheid op het gebied van wonen, werken, vrije tijd en burgerschap.

5 Identiteit en het volgen van het onderwijs

Biezonderwijs is er voor iedereen. Als Biezonderwijs zijn wij er voor leerlingen die extra ondersteuning verdienen bij het leren. Het maakt niet uit waar je geboren bent, waar je in gelooft of waar je van houdt. Daarom hebben wij een neutrale identiteit.

We houden rekening met alle geloofsovertuigingen en hanteren de volgende regels t.a.v. het deelnemen aan ons onderwijs:

- Iedere leerling in de onder- en middenbouw neemt deel aan dans en muziek.
- Iedere leerling volgt het stageprogramma.
- Iedere leerling neemt deel aan gymnastiek. Iedere leerling krijgt gelegenheid te douchen na een gymactiviteit. Het personeel houdt hierop toezicht met respect voor ieders privacy. Er zijn gescheiden kleedkamers voor jongens en meisjes. In de kleedkamers is een groepsdouche en een individuele douchecabine aanwezig
- Meisjes mogen, indien dat past bij hun geloofsovertuiging, tijdens de gewone lessen een hoofddoekje dragen.
- Tijdens de gymles mogen de leerlingen vanuit hun geloofsovertuiging een sporthoofddoekje dragen.
- Andere vormen van hoofdbedekking zijn op school niet toegestaan.
- Iedere leerling neemt deel aan de lessen seksuele vorming

6 Onderwijstijd

Wij willen dat onderwijstijd effectief wordt ingezet en wordt afgestemd op de onderwijsbehoefte van de leerling. Het onderwijsteam zorgt ervoor dat de geplande tijd ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. We houden daarbij rekening met de wettelijke bepalingen:

- leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs ontvangen per jaar ten minste 1000 uren onderwijs;
- voor zieke leerlingen zullen wij de mogelijkheid onderzoeken of ze thuis of in een ziekenhuis op adequate wijze onderwijs genieten. In bijzondere situaties zijn afwijkingen van bovenstaande uitgangspunten en doelen mogelijk.
- Indien een leerling geschorst is of in afwachting van een andere onderwijsplek niet naar school gaat, spant de school zich in het onderwijs op afstand te blijven bieden en de leerling te blijven begeleiden.

7 Schooltijden, vakantie en opvang

De schooltijden zijn als volgt:

Schooltijden

Maandag:	08.45 uur – 15.00 uur
Dinsdag:	08.45 uur – 15.00 uur
Woensdag:	08.45 uur – 13.00 uur
Donderdag:	08.45 uur – 15.00 uur
Vrijdag:	08.45 uur – 15.00 uur

De ochtendpauze duurt 15 minuten en de middagpauze 15 minuten. Aansluitend aan de middagpauze is er een onderwijskundig aanbod (spel, beweging enz.) van 15 minuten. Per cluster van groepen zijn er verschillende pauzemomenten gedurende de lesdag. In de klas wordt onder begeleiding gegeten, waaronder een fruitaanbod.

Vakanties en studiedagen

Ten behoeve van onderwijsverbetering organiseert de school jaarlijks een aantal studiedagen. Op deze dagen zijn de leerlingen vrij. De hiervoor gereserveerde tijd komt niet ten laste van de verplichte onderwijstijd. Jaarlijks informeert de school u via het vakantierooster op de website over de exacte data.

Voor de actuele data van vakanties en studiedagen verwijzen wij naar de website, www.debodde.nl/vso.

Verlof in verband met religieuze feestdagen

In Nederland gelden naast de christelijke feestdagen ook nog de volgende verlofrechten:

Leerlingen hebben voor religieuze feestdagen buiten de reguliere vakantiedagen recht op een dag verlof per keer en in totaal twee dagen verlof per schooljaar.

Voorbeelden zijn:

- Suikerfeest, aan het eind van de Ramadan;
- Offerfeest, in de laatste maand van het islamitisch jaar.

Ouders moeten vooraf schriftelijk kenbaar maken dat hun zoon of dochter afwezig is. Dit gebeurt middels een verlof verzoek welke te vinden is op onze website. Deze kan worden ingeleverd bij de mentor.

Naschoolse opvang/ begeleiding

Enkele voorbeelden van instellingen die opvang buiten schooltijden verzorgen zijn:

Buitenschoolse Behandeling:

BSB De Bodde/ Amarant

Contactpersoon: Wilma Houtepen

T 013 – 469 16 84

Actieve Middagondersteuning (AMO)

Directeur: Alexander van de Akker

T 013 – 850 98 25

E info@deamo.nl

W www.deamo.nl

8 Toelating op VSO De Bodde

Een voorwaarde tot toelating van een leerling op onze school is een geldige Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Deze wordt door het samenwerkingsverband afgegeven. De procedure voor het aanvragen van een TLV verschilt per samenwerkingsverband.

Op onze website staat meer informatie over aanmelding en toelating, zoals de aanmeldingsprocedure.

Leerbaarheid

Bij de toelating (en verlenging van de TLV) kijken we naar de groeimogelijkheden van de leerling en naar de mogelijkheden en expertise binnen onze school om de leerling die hulp te geven die hij/zij nodig heeft. Om te bepalen of een schoolplaatsing of voortzetting hiervan reëel is, beoordelen wij, op basis van beschikbare informatie, de leerbaarheid. Daarnaast brengen wij de verzorgings- en begeleidingsbehoefte in beeld.

Leeftijd en leerplicht

Leerlingen zijn vanaf 12 jaar welkom op het VSO van De Bodde en zijn leerplichtig tot en met het schooljaar waarin hij/zij 16 jaar is geworden. Onze zeer moeilijk lerende jongeren en meervoudig beperkte jongeren zijn vrijgesteld van de kwalificatieplicht. Zij verlaten onze school in het schooljaar waarin ze 16 jaar zijn geworden. Bij uitzondering is een verlenging tot 18 jaar mogelijk mits er een TLV aanwezig is voor die periode.

Functioneren in een groep

Voor het VSO van De Bodde, geldt dat de leerling in principe moet kunnen functioneren in een groep van gemiddeld 10-14 leerlingen. Jongeren die alleen kunnen functioneren met 1-op-1 begeleiding passen niet op onze school.

9 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Bij plaatsing op school wordt voor elke leerling door de gedragswetenschapper een 'beginsituatie' (startdocument) geschetst. Binnen 6 weken wordt vervolgens een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. In het OPP staat aangegeven wat het verwachte uitstroomniveau van de leerling is en aan welke onderwijsdoelen wordt gewerkt. Het OPP biedt de leraar een handvat om het onderwijs planmatig en doelgericht vorm te geven en is een geschikt instrument voor afstemming en communicatie tussen school, ouders en leerling. Het OPP moet vervolgens met ouders/verzorgers besproken, vastgesteld en getekend worden. Jaarlijks wordt het OPP met de leerling en ouders geëvalueerd en bijgesteld, zodat de leerling altijd het onderwijs en de ondersteuning kan krijgen waardoor hij zich optimaal kan blijven ontwikkelen.

Stem geven aan leerlingen: hoorrecht in het OPP

Sinds augustus 2025 passen wij ook het hoorrecht voor leerlingen toe in afstemming met de ouders. We geven leerlingen actief een stem bij het opstellen of bijstellen van hun Ontwikkelingsperspectief (OPP). We doen dit op een manier die past bij hun leeftijd, belevingswereld en ondersteuningsbehoefte.

Leerlingen denken mee (mits dit past binnen hun mogelijkheden) over hun doelen, ambities en de ondersteuning die zij daarbij nodig denken te hebben. Ze worden uitgenodigd om hun ervaringen en eigen ideeën te delen. Zo maken we samen het OPP betekenisvol en realistisch waarbij de stem van de leerling zichtbaar naar voren komt.

10 Verlof, verzuim en ziekte

Verlof (buiten de schoolvakantie)

Een aanvraag voor (bijzonder) verlof buiten de schoolvakantie kan schriftelijk en met opgaaf van reden worden gedaan bij de schooldirectie. Dit kan om redenen zoals: verhuizen, het bijwonen van een begrafenis of huwelijk van bloed- of aanverwant. In sommige gevallen moet de aanvraag gedaan worden bij de leerplichtambtenaar van uw gemeente.

Als het werk van één van de ouders het onmogelijk maakt om in de schoolvakanties verlof op te nemen, kan verlof buiten de schoolvakantie worden verleend. Dit is voor maximaal tien werkdagen. Voor langere perioden moet u toestemming vragen aan de leerplichtambtenaar van uw gemeente. Tegen een afwijzende beslissing is bezwaar bij het schoolbestuur en beroep bij de rechter mogelijk.

Wij geven géén extra verlof voor familiebezoek in het buitenland, goedkope tickets of reeds aangeschafte tickets, eerder vertrek of latere terugkomst i.v.m. verkeersdrukte, kroonjaren, deelname aan festivals e.d.

Verzuim (ongeeoorloofd)

Is een leerling om onbekende redenen niet aanwezig, dan nemen wij altijd contact op met ouders. Onwettige afwezigheid melden we bij de leerplichtambtenaar. Is er sprake van frequent verzuim, dan overleggen we met de ouders over de te nemen maatregelen. Die maatregelen nemen we vervolgens op in het persoonlijk plan van deze leerling.

Ziekmelding leerling

Ouders dienen hun zoon of dochter zelf ziek te melden op school. De afwezigheid van de leerling wordt dagelijks geregistreerd. Bij ziekte en ziekteherstel moet het vervoer van en naar school door de ouders zelf worden af- en aangemeld. Bij langdurige ziekte kan het onderwijsleerproces gecontinueerd worden in de thuissituatie. Dit gebeurt in overleg tussen school en ouders.

Vermindering onderwijstijd in specifieke situaties

Soms is het voor een leerling niet mogelijk om volledige dagen naar school te gaan. In zulke gevallen kijken we naar de individuele mogelijkheden van de leerling. Dit betekent dat een leerling, afhankelijk van de situatie, niet aan alle activiteiten hoeft deel te nemen om toch tot onze school toegelaten te worden. Voor sommige onderdelen kunnen vrijstellingen worden verleend. Volgens de Variawet is er in bepaalde gevallen toestemming van de inspectie nodig.

11 Belangrijke afspraken

Privacy

Binnen Biezonderwijs hechten wij veel waarde aan de privacy van medewerkers en leerlingen. Hier gaan wij dan ook zorgvuldig mee om. De gegevens die over leerlingen gaan, noemen we persoonsgegevens. Wij maken op onze scholen alleen gebruik van persoonsgegevens als dat nodig is voor het leren en begeleiden van leerlingen, en voor de organisatie die daarvoor nodig is. De meeste gegevens ontvangen wij van ouders (zoals bij de inschrijving op onze school).

Daarnaast registreert personeel van onze school zelf gegevens over leerlingen, zoals vorderingen. De leerling-gegevens en de gegevens over de vorderingen van leerlingen worden opgeslagen in een digitaal administratie- en leerlingvolgsysteem. Deze programma's zijn beveiligd en de toegang tot die gegevens is beperkt tot medewerkers van de school.

Meer informatie over ons privacybeleid vindt u op onze website:

<https://www.biezonderwijs.com/privacybeleid/> Hier kunt u ons privacyreglement downloaden evenals de rechten en plichten van ouders en betrokkenen rondom de privacywetgeving.

Met vragen over privacy en het privacybeleid kunt u terecht bij de schooldirectie of contact opnemen met Biezonderwijs via email: bestuursbureau@biezonderwijs.com. Wilt u uw vraag direct aan de Functionaris Gegevensbescherming stellen, dan kunt u mailen naar: fg@privacyopschool.nl. Ook kunt u zich voor algemene vragen wenden tot de privacy ambassadeur op school (zie hs. 2).

Fotografie en filmopnames

Voor het gebruik van foto's en video-opnames van leerlingen op bijvoorbeeld de website van de school of in de nieuwsbrief, vraagt de school altijd vooraf toestemming. Als ouder kunt u altijd besluiten om die toestemming niet te geven, of om eerder gegeven instemming in te trekken. Voor vragen over het gebruik van foto's en video's kunt u terecht bij de leerkracht van uw kind of bij de schooldirectie.

Omgaan met media en privacy

Ook op onze school maken wij gebruik van computers en andere digitale leermiddelen. Van leerlingen verwachten wij dat zij de mogelijkheden van de computer op een goede manier gebruiken. Bij ontoelaatbaar gedrag kan het computergebruik worden ingeperkt of worden verboden. De ouders worden daarover geïnformeerd.

Wij respecteren ook voor gebruik van media en opnames de geldende regels t.a.v. privacy en bescherming van persoonsgegevens (AVG). Binnen Biezonderwijs zijn hierover aanvullende gedragsafspraken gemaakt. Bij vragen hierover kunnen betrokkenen contact opnemen met onze privacy-ambassadeur.

Schoolvervoer

Als een leerling niet zelfstandig naar school kan komen of wanneer leerlingen ver van school wonen, kunnen ouders een beroep doen op de gemeente voor aangepast vervoer. Aangepast vervoer kan op verschillende wijze worden toegekend: (deeltijd)taxivervoer, openbaar vervoer, vergoeding gebruik

eigen auto. Afhankelijk van de gemeentelijke verordening, de leeftijd van uw kind en de afstand van huis tot school kan aangepast vervoer worden toegekend. Schoolvervoer is een zaak van de gemeente, er zijn 'spelregels' voor opgesteld. De gemeente besteedt dit schoolvervoer uit aan taxibedrijven waarmee de ouders rechtstreeks contact onderhouden. In geval van ziekte moet de taxi door de ouders worden afgemeld en bij herstel opnieuw aangemeld.

Bij onoplosbare problemen tussen ouders en de chauffeur en/of gemeente kunnen ouders contact opnemen met het Servicepunt leerlingenvervoer, zij controleren en bemiddelen in problemen en oplossingen. Verdere informatie is te verkrijgen via www.tilburg.nl tel. 0900-7755862 of regiovervoermiddenbrabant@tilburg.nl.

Genotsmiddelen, roken en vaperen verboden

Onze school is rookvrij. Dat betekent dat personeel, ouders en bezoekers niet in de school of op het schoolterrein mogen roken of vaperen. Ook het bezit van vapes is op school niet toegestaan. Verder is het bezit of gebruik van verdovende middelen en stimulerende middelen zoals energy drinks op school verboden.

Telefoonbeleid

Op onze school zijn telefoons, smartwatches en andere eigen devices verboden in de klas. De leerlingen laten hun devices thuis, in hun tas of in een kuis. Voor het uitgebreide telefoonbeleid verwijzen we u naar onze website.

12 Onderwijsaanbod en curriculum VSO De Bodde

In het lesprogramma ligt de nadruk op persoonlijkheidsvorming, sociale competenties en de redzaamheid van de leerlingen in de toekomstige woon-, leef-, en werksituatie.

We bieden op onze school dus een veelzijdig en rijk aanbod waarin wij iedere leerling 'op maat' ontwikkelingskansen aanbieden. Voor de één betekent dat de ontwikkeling van persoonlijke houding en praktische vaardigheden; bij de ander kunnen ook meer schoolse vaardigheden tot de ontwikkelingsdoelen behoren.

De kerndoelen zijn per leergebied vertaald naar leerlijnen. Deze leerlijnen geven de stappen van de leerling in het betreffende leergebied. Voor de meeste vakken maken we gebruik van de landelijke leerlijnen van het CED (Centrum voor Expertise en Dienstverlening). Voor het leergebied Rekenen gebruiken we de leerlijn van de Rekenboog.

Het onderwijsaanbod op De Bodde is een breed leerstofaanbod gebaseerd op de leergebieden en daarbij passende kerndoelen zoals voorgeschreven in de Wet op de Expertisecentra (WEC) en de Wet Passend Onderwijs. De kerndoelen zijn onderverdeeld in twee categorieën, te weten de leergebiedoverstijgende en de specifieke leergebieden, en zowel uitstroomperspectief Dagbesteding als uitstroombestemming Arbeid beschreven.

Leergebied overstijgend

- VODEA
- Leren taken uitvoeren
- Leren functioneren in sociale situaties
- Leren functioneren in de buitenwereld
- Leren functioneren in andere organisaties t.b.v. dagbesteding en arbeid
- Ontwikkelen van een persoonlijk toekomstperspectief

Leergebied specifiek in uitstroomprofiel arbeid

- Burgerschapsonderwijs
- Seksuele vorming en diversiteit
- Verkeerslessen
- Digitale geletterdheid
- Nederlands en communicatie
- Rekenen en wiskunde
- Mens, natuur en techniek
- Mens en maatschappij
- Voorbereiding op arbeid
- Culturele en kunstzinnige vorming
- Bewegingsonderwijs
- Engels

Leergebied specifiek in uitstroomprofiel dagbesteding

- Burgerschapsonderwijs
- Seksuele vorming en diversiteit
- Verkeerslessen
- Nederlands en communicatie
- Rekenen en wiskunde
- Mens, natuur en techniek
- Mens en maatschappij
- Voorbereiding op dagbesteding
- Culturele en kunstzinnige vorming
- Bewegingsonderwijs

Curriculum

Ons lesprogramma (ook wel curriculum) is opgebouwd uit algemeen vormend onderwijs, praktijk en loopbaanvoorbereiding (stages).

a. Algemeen Vormend Onderwijs:

- Mondelinge Taal
- Schriftelijke Taal
- Rekenen
- Burgerschap;
- Mens en Maatschappij
- Mens, Natuur en Techniek Algemeen
- Mens, Natuur en Techniek Zelfverzorging
- Lichamelijke ontwikkeling en seksualiteit
- Onderwijsmodules Vrije Tijd;
- Culturele oriëntatie en creatieve expressie
- Zintuiglijke en motorische ontwikkeling
- Persoonlijkheidsvorming;
- Sociaal emotionele ontwikkeling
- Loopbaan oriëntatie

b. Praktijk:

- koken
- huishoudkunde
- groen (waaronder tuin)
- techniek
- productie met voorbereiding op dagbesteding en arbeid (werknemersvaardigheden).

Tijdens de praktijkvakken productiewerk, tuin, techniek, koken en huishoudkunde worden de noodzakelijke kennis en vaardigheden aangeleerd om werkzaamheden uit te voeren. De praktijklessen starten voor de meeste leerlingen direct als de leerling op het VSO geplaatst wordt. De leeftijd waarop interne stage, begeleide, c.q. zelfstandige externe stage en arbeidsoriëntatie wordt ingezet is mede afhankelijk van de mogelijkheden van de leerling zelf, het verwachte moment van schoolverlaten en de ruimte op de arbeidsmarkt.

c. Arbeidsvoorbereiding en stage

VSO De Bodde heeft een uitgebreid stageaanbod met een gestructureerde opbouw, zoveel als mogelijk gekoppeld aan de fase van de leerling: onder- midden- en bovenbouw. De stage begint op school met veel begeleiding en breed van opzet. In de loop van de opleiding wordt steeds duidelijker waar de leerling zich thuis voelt en wat de definitieve plek wordt na het VSO. De uitvoering van de stages hangt mede af van de mogelijkheden in de school en in de regio.

Begeleide interne stage (BIS)

Ter voorbereiding op de externe stage doet de leerling middels een interne stage ervaring op. De interne stages zijn nog in de vertrouwde omgeving van de school. De leerlingen leren hierbij, doordat de begeleiding meer op afstand, maar nog wel in de vertrouwde eigen schoolomgeving gaat plaatsvinden, gedurende een langere tijd een takenpakket uit te voeren, waarbij het accent ligt op leren van een juiste werkhouding en werkaanpak. De bedoeling is dat leerlingen dit zo zelfstandig mogelijk leren te doen.

Begeleide externe stage (BES)

VSO De Bodde biedt leerlingen – afhankelijk van het arrangement, de ondersteuningsbehoefte en leermogelijkheden en ter beoordeling door de school - de mogelijkheid om met eigen personeel van De Bodde buiten de school werkervaringen op te doen. De BES stages zijn meestal op een locatie buiten school. Bij deze stages gaan groepjes leerlingen onder begeleiding van eigen personeel een (deel van de) dag een aantal weken op locatie werken. Het is ook mogelijk dat de hele klas naar het stage-adres gaat, waarbij blijft gelden dat er in kleine (wisselende) groepjes gewerkt wordt.

Zelfstandige externe stage (ZES)

Externe stages zijn verplicht binnen het uitstroomperspectief Arbeid. Als school kiezen we ervoor om ook de leerlingen met het uitstroomperspectief arbeidsmatige en activiteitgerichte dagbesteding externe stage te laten lopen om zodoende de overgang tussen school en vervolgplaats zo soepel mogelijk te laten verlopen. We houden zo veel mogelijk rekening met de wensen, interesses, mogelijkheden en beperkingen van de leerling. Wel is het belangrijk dat leerlingen ook ervaren waar zij zelf niet direct voor zouden kiezen. Waar nodig kunnen we, als toets en hulpmiddel, gebruik maken van Werkbelangstellingstesten en de INVRA-Arbeid (INventarisatie Van Redzaamheid Aspecten).

Stagetijden

Leerlingen met het arbeidsgerichte profiel moeten stage lopen. Daarbij gelden de wettelijke bepalingen voor minderjarigen in arbeidssituaties, waarbij onderwijstijd ook als werktijd gerekend moet worden. De stagetijden vallen zoveel mogelijk binnen de reguliere schooltijden. Bij de zelfstandige externe stages kunnen de tijden afwijken van de schooltijden.

Tegen de tijd dat de leerling stage gaat lopen, wordt er contact met de ouders/verzorgers opgenomen om concrete individuele afspraken te maken. In alle gevallen wordt van verwacht dat de leerling verzekerd is tegen Wettelijke Aansprakelijkheid.

13 Didactisch handelen

In al ons handelen zijn de ervaringen van leerlingen het vertrekpunt. Het dagelijks leven van onze leerlingen is daarom het vertrekpunt bij de inrichting van het onderwijs in de groep. Ze zijn gebaat bij betekenisvolle ervaringen, die op een natuurlijke wijze met elkaar verband houden. We besteden aandacht aan leervakken zoals taal, lezen en rekenen. Daarnaast staat het ontwikkelen van de communicatie (taalontwikkeling), de zelfredzaamheid, de sociale vaardigheden en VODEA (werkhouding) centraal.

Binnen een groep en soms in combinaties uit verschillende groepen, worden sublesgroepen geformeerd. Een sublesgroep kan uit één of meerdere leerlingen bestaan. De reden hiervoor is dat wij zo, zoveel mogelijk aansluiten bij de individuele onderwijsbehoefte. Hierbij ondersteunen de onderwijsassistenten en vakleerkrachten.

Direct Instructie Model

Leerlingen verschillen van elkaar in de manier en snelheid van leren en in de manier waarop ze informatie verwerken. Sommige leerlingen begrijpen de instructie snel en willen vlot aan de slag, andere leerlingen hebben meer uitleg nodig. Daar wordt in het Directe Instructiemodel rekening mee gehouden. Er zit veel structuur in de lessen, want elke les is opgebouwd uit een aantal fasen: terugblik, oriëntatie, instructie, begeleid inoefenen, controle, verwerking en afronding.

De leerkracht controleert in grote mate het leerproces. Dit model is vooral effectief bij leerlingen die een actieve instructie nodig hebben.

21 -eeuwse vaardigheden

Het aanbieden van de leerstof gebeurt vanuit het perspectief van de 21 -eeuwse vaardigheden. Daarbij kunt u denken aan kritisch én creatief denken; mediawijsheid; ICT-basisvaardigheden en samenwerken. Deze vaardigheden moeten leerlingen voorbereiden op een onvoorspelbare toekomst, die naar verwachting steeds sneller verandert en die steeds sneller aanpassingen van mensen verwacht. Leerlingen worden bijvoorbeeld uitgedaagd om kritisch te denken, de juiste vraag te stellen, samen te werken en de computer te gebruiken om informatie op te zoeken. Bij een praktische opdracht werken we niet alleen met voordoen en nadoen, maar ook met het voorleggen van een probleem, waarbij leerlingen worden uitgedaagd om probleemoplossend te denken of een probleemoplossende houding aan te nemen.

Onderwijsmaterialen

In de school gebruiken we veel zelf ontwikkeld lesmateriaal en we verfijnen ook bestaande methodes als dat voor de leerling beter is. Methodes als: Veilig leren lezen, Pennestreken en de Rekenboog ondersteunen hierbij.

14 Toetsing en afsluiting

Om de ontwikkeling van de leerlingen goed te kunnen volgen, brengen wij de leerresultaten in beeld. De leerkrachten verzamelen deze resultaten via observaties, controle van gemaakte opdrachten, toetsen en door registratie van behaalde leerdoelen uit de leerlijnen.

Wij organiseren ons onderwijsaanbod met hulp van het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Met dit systeem kunnen wij leerresultaten digitaal zichtbaar maken en afzetten tegen het te behalen streefniveau. Zo zien wij of de leerling zich volgens de verwachtingen ontwikkelt. We passen deze werkwijze toe op de leergebieden die bepalend zijn voor het uitstroomperspectief. Het gaat dan om:

- sociale-emotionele ontwikkeling; uit te lezen in ZIEN!
- werknemersvaardigheden; uit het leergebied Voorbereiding op Dagbesteding en Arbeid
- Nederlands en communicatie; mondelinge taal en schriftelijke taal
- rekenen

Voor leerroute 2 worden enkele leerlijnen met betrekking tot zelfredzaamheid toegevoegd.

Jaarlijks nemen de leerkrachten, indien passend bij het niveau van de leerling af:

- de CITO-AVI leestoets
- de dagbestedingstoetsen van CITO
- de arbeid/pro toetsen van CITO.

15 Personeel

Op VSO De Bodde werken bevoegde en deskundige medewerkers die zijn opgeleid voor het speciaal onderwijs of zich daarin verder bekwamen en specialiseren.

Wij investeren continu in de professionalisering van ons team. Dit doen wij onder andere door:

- scholing en opleiding op het gebied van didactiek en gedrag
- training in specifieke methodieken (zoals preventief handelen via Art2Art)
- intervisie, coaching en collegiale consultatie
- deelname aan ontwikkelteams en werkgroepen

Op deze manier zorgen wij ervoor dat onze medewerkers bekwaam blijven en zich blijven ontwikkelen, zodat zij optimaal kunnen aansluiten bij de behoeften van onze leerlingen.

Ons team bestaat uit: schoolleiders, gedragswetenschappers, Kwaliteitscoördinatoren, groepsleerkrachten, vakleerkrachten, onderwijsassistenten, time-out medewerkers, logopedisten, schoolmaatschappelijk deskundige, administratieve krachten, conciërges en medewerkers huishoudelijke dienst. Daarnaast huren we deskundigen in van instellingen buiten de school zoals een GGD arts. Dit gebeurt onder meer op het gebied van cultuureducatie en onderwijsontwikkeling.

16 Basisondersteuning op VSO De Bodde

Op VSO De Bodde krijgt iedere leerling de ondersteuning die nodig is om zich optimaal te ontwikkelen. De ondersteuning die wij standaard bieden noemen we **basisondersteuning**. Dit vormt het fundament van ons onderwijs en is afgestemd op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen.

Een stevige basis voor iedere leerling

Onze basisondersteuning is zichtbaar in het dagelijks onderwijs. We werken met relatief kleine groepen, vaste structuren en een veilige leeromgeving. Leerlingen krijgen duidelijke begeleiding, passende leermiddelen en onderwijs dat aansluit bij hun niveau en ontwikkelingsmogelijkheden. Wij besteden niet alleen aandacht aan leren, maar ook aan:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Communicatie
- Zelfredzaamheid
- Omgaan met gevoelens en gedrag

Voor iedere leerling wordt een **ontwikkelingsperspectief (OPP)** opgesteld. Hierin beschrijven we de doelen, aanpak en voortgang.

Werken met een ondersteuningspiramide

Wij werken met een ondersteuningspiramide. Dit betekent dat we altijd starten met de basisondersteuning in de groep. Wanneer een leerling meer nodig heeft, kunnen we de ondersteuning stapsgewijs uitbreiden.

- Basisondersteuning: voor alle leerlingen
- Versterkte ondersteuning: tijdelijk extra hulp binnen de groep
- Extra ondersteuning: intensievere begeleiding met inzet van specialisten
- Maatwerk: zeer intensieve ondersteuning en individuele arrangementen

We kijken steeds wat een leerling nodig heeft en proberen ondersteuning zo dicht mogelijk bij de groep te organiseren.

Wat betekent dit concreet?

Binnen onze basisondersteuning kunnen ouders en leerlingen het volgende verwachten:

Aandacht en begeleiding

- Kleine groepen en veel persoonlijke aandacht
- Ondersteuning door leerkrachten én onderwijsassistenten
- Extra instructie en begeleiding waar nodig gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid
- Een goede balans tussen inspanning en ontspanning passend bij het uitstroomprofiel van de leerling

Lesmateriaal

- Aangepaste leermiddelen die visueel en praktisch en functioneel zijn
- Gericht op het toepassen van vaardigheden in dagelijks leven, werk en/of dagbesteding

- Gerichte aandacht voor communicatie, sociale vaardigheden en werknemersvaardigheden
- Gebruik van ondersteunende hulpmiddelen, zoals dagplanningen en time-timers

Leeromgeving

- Rustige, overzichtelijke en veilige leeromgeving
- Mogelijkheid om in kleinere ruimtes of rustplekken te werken
- Leren vindt plaats zowel binnen als buiten het klaslokaal, bijvoorbeeld tijdens praktijklessen en stages

Deskundigheid

- Gespecialiseerde leerkrachten in het ZML-onderwijs
- Ondersteuning door gedragswetenschappers, logopedisten en andere deskundigen
- Begeleiding gericht op uitstroom naar dagbesteding of beschutte arbeid

Samenwerking

- Intensief contact met ouders/verzorgers
- Samenwerking met zorgpartners
- Regelmatig overleg over de ontwikkeling en het uitstroomperspectief van de leerling
- Zorgvuldige voorbereiding op en begeleiding bij de transitie naar een passende plek na school.

Als meer ondersteuning nodig is

Soms heeft een leerling meer ondersteuning nodig dan de basisondersteuning biedt. In dat geval zetten we extra begeleiding in, bijvoorbeeld meer individuele aandacht, inzet van specialisten of samenwerking met externe hulpverlening. Dit gebeurt altijd in overleg met ouders. Bijvoorbeeld werken we samen met of verwijzen wij door naar therapeuten (fysiotherapie, speltherapie, psychomotorische therapie (PMT), sensorische integratie (SI)-training). De therapeuten zijn niet aan school verbonden en zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoud van de therapie, de begeleiding van de leerling en de communicatie met ouders en groeps personeel. Therapie vindt in de regel niet onder schooltijd plaats.

Individueel niveau

In ons onderwijs richten wij ons op een optimale en veelzijdige ontwikkeling van elke leerling, maar altijd binnen het uitgangspunt dat leerlingen ook in een groep moeten (leren) functioneren.

Groepskarakteristieken

Binnen onze school hebben wij groepen gekarakteriseerd rondom de begeleidingsbehoefte van de leerling. Voor elke groep geldt een specifiek 'pedagogisch klimaat'. Groepen kunnen elkaar, op het didactische niveau van leerlingen en op het onderwijsaanbod, enigszins overlappen.

Voordat we leerlingen plaatsen in een groep, overleggen we intern welke groep het beste bij de behoeften van de leerling past. Plaatsing in een van de groepen is uiteindelijk een besluit van de school. Indeling in nieuwe groepen gebeurt jaarlijks voor de zomervakantie. De leerlingen van de reguliere groepen worden dan in de gelegenheid gesteld om kennis te maken met de nieuwe groep. In de loop van het schooljaar is het wisselen van groep incidenteel mogelijk. Hierover beslist de school.

Typen klassen:

Reguliere Klassen	Bestemd voor leerlingen met een verstandelijke beperking zonder complexe gedrags- of ontwikkelingsproblematiek. Gestructureerd onderwijs, afgestemd op de ontwikkelingsfase en individuele onderwijs- en zorgbehoeften
Structuurklassen	Voor leerlingen met een verstandelijke beperking in combinatie met autisme en of ADHD. Deze groepen kenmerken zich door een voorspelbare dagstructuur, duidelijke visuele ondersteuning en intensieve begeleiding.
Onderwijszorgklassen	Voor leerlingen met zeer intensieve ondersteuningsbehoeften, vaak met meervoudige problematiek. De groepen zijn klein en er is extra expertise beschikbaar van zorgprofessionals.
Schakelklas	Tijdelijke voorziening gedurende schooljaar 2026-2027 voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben richting uitstroom.

Commissie van Begeleiding (CvB)

De Commissie van Begeleiding (CvB) ondersteunt onderwijs- en zorgvraagstukken van leerlingen op alle gebieden, zoals toelating, casuïstiek en beleidsontwikkeling. Deze commissie bestaat uit de adjunct-directeur, de gedragswetenschapper en de betrokken kwaliteitscoördinator. De CvB richt haar eigen werkzaamheden zo in dat de zorg en de begeleiding van leerlingen structureel georganiseerd is. In de tweede lijn participeert de schoolarts in het CVB.

Vanuit de GGD is de schoolarts op afroep betrokken bij de zorg voor leerlingen. We hebben met de GGD de volgende afspraken gemaakt:

- Alle leerlingen van 13-14 jaar krijgen een Periodiek Geneeskundig Onderzoek. De ouders moeten bij dit onderzoek aanwezig zijn. Bij afwezigheid van ouders vindt geen onderzoek plaats.
- De schoolarts neemt minimaal twee keer per jaar deel aan het zorgteam, waar alle leerlingen worden besproken.
- De schoolarts doet verslag van alle onderzoeken. Bijzonderheden worden vastgelegd in het dossier van de leerling.
- Op initiatief van de schoolarts c.q. de leden van het zorgteam/leraren en in overleg met de ouders kunnen leerlingen tussentijds extra worden onderzocht

Als daar aanleiding voor is, meldt de commissie leerlingen aan voor het externe Zorg- en AdviesTeam (ZAT). Op onze school spreken we dan over het instellen van een netwerkoverleg. Daarbij is de hulp

van externen noodzakelijk om de zorg en ondersteuning rondom de leerling vorm te geven, zodat hij/zij optimaal van het onderwijs kan genieten.

Onderzoeken

Ongeveer één keer in de vier jaar vindt een psychologisch onderzoek plaats. De verslaglegging van de onderzoeken wordt met de ouders besproken. Ouders kunnen te allen tijde op school terecht en hebben recht op inzage van het dossier van hun zoon of dochter. Hiervoor kunnen ouders met de leerkracht een afspraak maken.

De school levert geen (financiële) bijdrage aan onderzoeken t.b.v. aanvragen zoals Wet Langdurig Zieken.

Therapie niet onder schooltijd

Volgens de wet is therapeutische behandeling onder schooltijd niet mogelijk. Wanneer een therapie voorwaardelijk is om optimaal van het onderwijs te kunnen genieten, kunnen ouders een aanvraag indienen voor een tijdelijke uitzondering op deze wettelijke bepaling bij de adjunct-directeur. De adjunct-directeur zal altijd vooraf inhoudelijk advies vragen aan de Commissie van Begeleiding. Bij toestemming voor therapeutische behandeling onder schooltijd worden in het OPP doel, afgebakende duur, afbouw, afstemming met het schoolgebeuren en een evaluatiemoment besproken en vastgelegd. Zie ook de paragraaf Variawet in dit hoofdstuk.

In het OPP wordt in geval van toestemming voor therapie onder schooltijd beschreven hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijs op school.

In sommige situaties is er ook overleg met de leerplichtambtenaar als er twijfels zijn over de vraag of er sprake is van behandeling of over de noodzaak.

Variawet

De Variawet geeft aan dat maatwerk in onderwijstijd mogelijk is voor leerlingen die door psychische of lichamelijke beperkingen (tijdelijk) niet naar school kunnen. De school kan de leerling met instemming van de inspectie een aangepast onderwijsprogramma aanbieden dat afwijkt van de vastgestelde onderwijstijd. Zo kan de leerling toch voor een deel onderwijs volgen op school. Zie ook het hoofdstuk Onderwijstijd in deze schoolgids.

Zorg in onderwijs (ZiO)

Een aantal leerlingen op de Bodde heeft extra ondersteuning nodig om het onderwijs succesvol te doorlopen. Deze ondersteuning heet Zorg In Onderwijs (ZiO) en kan bestaan uit persoonlijke verzorging (bijvoorbeeld hulp bij de toiletgang of eten) of begeleiding bij activiteiten. Amarant is hiervoor onze vaste samenwerkingspartner.

Deze ondersteuning wordt bekostigd van de Jeugdwet (vanuit de gemeente waar het kind woont) of de Wet Langdurige Zorg (WLZ). Heeft een leerling geen WLZ-indicatie, dan hoeft er geen individuele beschikking aangevraagd te worden voor financiering vanuit de jeugdwet, de financiering wordt collectief geregeld.

Financiering extra ondersteuning

Voor leerlingen die behoefte hebben aan aanvullende ondersteuning op het gebied van zorg, therapieën e.d. biedt de Jeugdwet of de Wet Langdurige Zorg (WLZ) mogelijkheden. Daarbij ligt de

verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering bij de zorgverzekeraars en gemeentes. MEE en/of de zorginstelling ondersteunen ouders bij de aanvraag. De inzet van zorgmiddelen in school is onder bepaalde voorwaarden mogelijk; we hanteren daarbij de landelijk geldende richtlijnen. De school neemt hierover in voorkomende gevallen een besluit.

Buiten- en naschoolse begeleiding: BSB

De BSB (Buitenschoolse Begeleiding van Amarant) is gehuisvest in het logeerhuis van Amarant. Daar is een 'huiskamerachtige sfeer' gecreëerd waar kinderen onder gespecialiseerde groepsleiding na schooltijd, en in de vakanties op een aangename manier verdere ontwikkelingskansen krijgen.

Aanmelding voor de BSB verloopt via het Clientservice Bureau van Amarant: 013-4652150

We werken in dit kader ook samen met Kobalt, waar leerlingen op woensdagmiddag een passend aanbod kunnen krijgen.

Grenzen aan onze ondersteuning

De Bodde biedt een stevige basisondersteuning en waar nodig intensieve ondersteuning, maar er zijn situaties of kenmerken waarin onderwijs binnen onze setting niet (meer) passend is:

- Leerlingen die de veiligheid van zichzelf, anderen in gevaar brengen, en hierin niet leerbaar blijken.
- Leerlingen die structureel 1-op-1 begeleiding nodig hebben.
- Leerlingen die geen nabijheid verdragen: dit betreft leerlingen die extreme weerstand of ontregeling laten zien bij fysiek of emotioneel contact met anderen, zoals begeleiders of medeleerlingen. Hierdoor is zelfs 1-op-1 begeleiding niet mogelijk, en kan er geen werkbare relatie opgebouwd worden die nodig is voor onderwijs en ondersteuning.
- Leerlingen die niet meer tot schoolse ontwikkeling komen, ook niet via belevingsgericht leren of met maatwerk.
- Leerlingen waarbij zorg voorliggend is, en onderwijs structureel op de achtergrond raakt.
- Leerlingen die een intensieve fysieke/medische/therapeutische ondersteuning nodig hebben, die onze setting overstijgt.
- Leerlingen met een medische indicatie als hoofdreden voor VSO, zoals ernstige fysieke beperkingen, waarvoor een andere setting passender is.
- Leerlingen met ouders die de pedagogische visie van De Bodde niet onderschrijven, waardoor samenwerking onvoldoende tot stand komt.

Leerlingen die kunnen leren op het niveau van eind groep 3/begin groep 4 of hoger, passen in principe niet binnen het onderwijsaanbod van VSO ZMLK. Dit geldt met name wanneer een leerling in staat is om meer zelfstandig te werken en om te gaan met opdrachten die meer abstract denken vragen. Deze leerlingen hebben doorgaans behoefte aan meer cognitieve uitdaging en kunnen daarom beter tot hun recht komen binnen een andere vorm van onderwijs, zoals VSO cluster 4 of het praktijkonderwijs (PRO).

17 Schoolklimaat en veiligheid

PEDAGOGICH KLIMAAT

De Bodde wil een school zijn met een aangename, uitdagende, motiverende en stimulerende werk- en leeromgeving, waarin teamleden en leerlingen op een positieve manier met elkaar omgaan.

De Bodde zorgt voor veiligheid, geborgenheid, rust en structuur. Dit realiseren we door een passende begeleiding op basis van de ontwikkelingsfasen van Dosen. Verder hanteren wij duidelijke gedrags- en schoolregels, en zorgen wij voor een opgeruimde school met vaste dagelijkse routines.

Op De Bodde kennen wij vijf positief geformuleerde omgangsregels:

- Bij nee of stop, hou je op.
- De spullen heel en schoon, dat is heel gewoon.
- Samen spelen is fijn, daar mag jij ook bij zijn.
- Als ik boos ben even stil, zeg ik rustig wat ik wil.
- Weet je hoe ik heet? Zorg dan dat je het niet vergeet!

Specifieke aanpak

In een aantal groepen vragen leerlingen om een specifieke aanpak. Zo hebben we structuurgroepen die werken met het: TEACCH model (Treatment and Education of Autistic and related Communication handicapped Children). De uitgangspunten zoals hieronder genoemd, geven ons handvatten om goed met deze leerlingen te kunnen werken:

- Opvoeding en onderwijs gebaseerd op structuur;
- Aanpassing in twee richtingen (handvatten voor het kind om zich staande te houden in de omgeving én de omgeving aanpassen zodat het kind zich staande kan houden);
- Het kind helpen via de ouders;
- Een goede diagnose en onderzoek als uitgangspunt;
- Specifieke begeleiding en een degelijke opleiding van professionals als generalisten met betrekking tot autisme;
- Accent op vaardigheden en positieve resultaten;
- Methodiekontwikkeling (mede) gebaseerd op uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek.

Time out:

Onze geschoolde en getrainde time out medewerkers zetten vooral preventief in. In een enkel geval treden zij de-escalerend op. Soms lukt het onze leerlingen even niet in de klas om mee te doen. We laten de leerling dan de keuze om zelf even uit de situatie te stappen om, onder begeleiding, even een korte time out te nemen. Na een korte time out kan de leerling dan weer terug naar de eigen klas om zijn/haar activiteiten weer op te pakken. Ook komt het voor dat een leerling langer en hoger in zijn/haar emotie gaat. Een afkoelingsperiode in de time out is dan de beste oplossing om weer tot jezelf te komen. De duur van zo'n periode is afhankelijk van de duur van de emotie.

Werken aan sociale veiligheid in de praktijk en in beleid

De sociale veiligheid heeft structureel aandacht in het team. Een vaste werkgroep Sociale Veiligheid werkt jaarlijks aan een aantal speerpunten. In 2025-2026 kregen de schoolregels en enkele nieuwe protocollen extra aandacht.

Een nieuw Ontwikkelteam Seksuele Vorming en Diversiteit heeft een speciaal lesprogramma ontwikkeld dat vanaf 2025 stap voor stap wordt ingevoerd in de hele school.

Ontwikkelingen op het gebied van sociale veiligheid worden inhoudelijk ondersteund door de gedragswetenschappers en regelmatig besproken in de teamvergaderingen.

Sociaal veiligheidsplan

Veel aandacht is de afgelopen jaren uitgegaan naar het realiseren van een veilige school. Op De Bodde is een sociaal veiligheidsplan van kracht. Het sociaal veiligheidsplan omvat de volgende protocollen en richtlijnen:

- Schoolregels en afspraken
- Protocol medisch handelen
- Anti-pestprotocol
- Schorsings- en verwijderingsbeleid
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (zie toelichting hieronder)
- Wegloopprotocol (zie toelichting hieronder)
- Richtlijnen fysiek ingrijpen
- Stappenplan seksueel grensoverschrijdend gedrag
- Protocol anti-agressie en veiligheid
- Integriteitsbeleid Biezonderwijs

Convenant Veilige School regio Tilburg

De Bodde maakt deel uit van het convenant Veilige School. Dit is een samenwerkingsverband tussen Tilburgse schoolbesturen met als doel een basis van veiligheid en welzijn te creëren, waarbij iedere 'school' in verbinding staat met partners in de wijk. Daarnaast hebben de betrokken partijen afspraken vastgelegd in het handelingsprotocol ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van strafbaar gedrag.'

Anti-pestcoördinator

De time-out medewerker treedt op als pestcoördinator. Deze regisseert de pestaanpak binnen de school en ondersteunt de leerkracht(en) bij het hanteren van de vijfsporenaanpak en het anti-pestprotocol in de klas als er sprake is van pesten.

Externe vertrouwenspersoon voor alle betrokkenen bij school

De externe vertrouwenspersoon is deskundig op het gebied van machtsmisbruik en geeft advies en professionele ondersteuning na een melding van een ingrijpende gebeurtenis of (seksueel) grensoverschrijdend gedrag op school. Biezonderwijs heeft een contract met Vertrouwenswerk.nl en de scholen kunnen een beroep doen op hun vertrouwenspersonen:

Maarten van de Laarschot

T: 06 8153 8337

E: maartenvandelaarschot@vertrouwenswerk.nl

Annelies Spitz

T: 06 3364 6887

E: anneliesspitz@vertrouwenswerk.nl

Website: www.vertrouwenswerk.nl

Interne vertrouwenspersonen voor leerlingen en ouders

Bij vragen of klachten ten aanzien van seksuele intimidatie en andere vormen van machtsmisbruik kunnen leerlingen (of hun ouders/verzorgers) in eerste instantie contact opnemen met de interne vertrouwenscontactpersonen van school. Belanghebbenden kunnen zich ook altijd wenden tot de externe vertrouwenspersoon, zie hierboven.

Dit zijn:

Niels de Vroe Gymleerkracht VSO

Karin Haas Stageleerkracht VSO

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Vanaf 1 juli 2013 is de wet “verplichte Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” van kracht in het onderwijs. In deze wet wordt aan de school de plicht opgelegd om een Meldcode te hanteren voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierdoor weten professionals welke stappen zij moeten nemen bij het signaleren van verwaarlozing of mishandeling.

Het doel van deze Meldcode is sneller en adequater ingrijpen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Meldcode bevat een stappenplan waarin de professional duidelijke handreikingen krijgt wat er wordt verwacht vanaf het moment dat er signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling zijn waargenomen.

Alle medewerkers van De Bodde volgen periodiek een online (bij)scholing gevolgd om de juiste signalen op te vangen en op een correcte manier te handelen. De schoolleiding monitort dit scholingsproces.

De school is verplicht om zorg signalen in het zorgteam, of deel daarvan te bespreken en kan daarbij advies vragen aan Veilig Thuis. Ook zal er met ouders/ verzorgers een gesprek gevoerd worden. Ouders worden in principe op de hoogte gebracht als we melden bij Veilig Thuis.

Meer informatie is te vinden op www.meldcode.nl

Wegloopprotocol

Binnen de school hanteren we strikte afspraken over het gesloten houden van toegangsdeuren, ramen en hekwerken. Wanneer onverhoopt een leerling toch 'wegloopt', gelden de volgende afspraken:

- de adjunct-directeur wordt gewaarschuwd, deze organiseert de volgende stappen:
- de leerling wordt gevolgd door een of meerdere medewerkers die met mobiele telefoon contact houden met de school
- Bij vermissing met het vermoeden dat de veiligheid van de leerling in gevaar is, worden na ten hoogste 15 minuten de ouders geïnformeerd en wordt in overleg met hen de politie/wijkagent ingeschakeld.
- Met de politie wordt indien nodig overlegd om een amber alert uit te laten gaan.

RI&E en Arbowerkgroep t.b.v. fysieke en sociale veiligheid op school

Elke 4 jaar stelt de school een RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie) op met daarin ook een speciaal leerling onderdeel. Deze RI&E wordt getoetst door een extern deskundige. Op basis van zijn bevindingen wordt een plan van aanpak opgesteld en jaarlijks bijgesteld. De Medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op dit plan van aanpak.

In december 2024 is het laatste RI&E met plan van aanpak opgesteld. Inmiddels zijn de aanbevelingen in uitvoering gekomen.

De Arbowerkgroep – waarin de preventiemedewerkers zitting hebben – voert onderdelen van de aanbevelingen uit onder de verantwoordelijkheid van een adjunct-directeur.

Verkeersveiligheid

Steeds meer leerlingen komen op de fiets naar school of worden door hun ouders in de auto gebracht. Samen met de gemeente werken we er doorlopend aan om de verkeerssituatie rondom de school zo veilig mogelijk te maken. Er blijven natuurlijk wel 'piekmomenten': tussen 8.30 – 9.00 uur en tussen 14.30 – 15.30 uur. Met de taxichauffeurs zijn afspraken gemaakt over het parkeren en het in- en uitstappen. Wij vragen alle ouders om bij het wegbrengen en ophalen van hun kind zich aan de verkeersregels te houden en dáár te parkeren waar de veiligheid van onze leerlingen niet in gevaar komt. Tevens verwachten wij dat alle leerlingen tussen 8.30 en 8.45 uur op school gekomen of gebracht zijn.

Ouders die hun kind zelf brengen en halen doen dit tot aan de voordeur van de school (tenzij er tijdelijk/individueel met hen een andere afspraak is gemaakt). Dit moment is niet bedoeld als een spreekuur, daarvoor kunnen ouders een afspraak maken via Parro of een telefoontje naar school.

Op school krijgen alle leerlingen verkeersinstructie en training als onderdeel van hun onderwijsprogramma. In de loop van 2027 zal de Karel Boddenweg ter hoogte van de school opnieuw ingericht worden waardoor de verkeerssituatie veel veiliger wordt.

Brabants Verkeersveiligheidslabel (BVL)

Kinderen vormen een zeer kwetsbare groep in het verkeer. Jaarlijks zijn in Nederland honderden kinderen betrokken bij verkeersongevallen. Kinderen moeten daarom leren veilig aan het verkeer deel te nemen. Om verkeerseducatie op scholen te stimuleren en een hoge kwaliteit te waarborgen,

heeft de Provincie Noord-Brabant een keurmerk in het leven geroepen. Het BVL-label toont aan dat onze school zich inzet voor verkeerseducatie en verkeersveiligheid rond de school.

Kijk voor meer informatie op www.bvlbrabant.nl

Gezonde school

Een school die aan de gezondheid werkt, levert belangrijke voordelen op voor leerlingen. Wij willen dan ook bij de leerlingen bewustzijn creëren voor een gezonde leefstijl. De verantwoordelijkheid hiervoor delen wij graag met u als ouders. Door een goede samenwerking wordt het uitvoeren van gezond schoolbeleid makkelijker én effectiever. We worden hierin begeleid door een deskundige van de GGD.

Dit betekent:

- Bij het fruit in de ochtend wordt water gedronken.
- Ouders worden actief geïnformeerd over bijv. gezonde voeding, drankjes, traktaties.

Lichamelijke verzorging en medische handelingen

Een aantal leerlingen op onze school heeft ondersteuning nodig bij de lichamelijke verzorging. Men kan dan denken aan het toiletgebruik, douchen of het toedienen van medicijnen. Ouders of wettelijke vertegenwoordigers hebben altijd de eerste verantwoordelijkheid voor de zorg van hun kinderen.

Onder schooltijd willen wij ouders daar graag bij helpen. We spreken dan van gedelegeerd handelen door leerkrachten en overige medewerkers. Het is heel belangrijk om die vorm van hulp goed met elkaar af te spreken. Vooral bij wat meer ingewikkelde handelingen hebben de ouders de plicht om duidelijke instructies en aanwijzingen hiervoor aan de leerkrachten door te geven. Dit geldt zeker bij het geven van medicijnen. Toestemming voor medisch handelen kunnen ouders geven middels een toestemmingsformulier dat we op school hanteren.

De medewerkers van de school hebben geen speciale bevoegdheden op dit gebied. Een aantal medewerkers is bijgeschoold (EHBO, BHV) en de schoolarts adviseert ons. Die kennis zetten we in bij noodsituaties en bij het dagelijks handelen, maar in principe vallen we steeds terug op de kennis van het thuisfront.

Toestemming voor het verrichten van medische handelingen zoals hier bedoeld, zal in algemene zin bij de inschrijving worden gevraagd. De precieze afspraken met betrekking tot een leerling worden in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) vastgelegd. Zo is voor alle betrokken partijen duidelijk wat er is afgesproken en weet iedereen wie waarvoor verantwoordelijk is. Het spreekt vanzelf dat we op school in bijzondere gevallen hulp bieden en doen wat we kunnen wanneer daar aanleiding toe is.

18 Ouders en school

Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken worden bij school en weten dat ouders dat zelf ook graag willen. Wij willen samen met ouders continu op zoek naar een manier om elkaar goed te begrijpen en met elkaar samen te werken in het belang van hun kind.

Directe contacten tussen ouders en leerkracht

De persoonlijke contacten tussen ouders en leerkracht verlopen via de bespreking van het OPP, rapportages, schoolbezoeken en telefonische contacten. Daarnaast maken wij gebruik van een digitale communicatie-app PARRO. Daarnaast houden wij ouders via algemene nieuwsbrieven en via onze website op de hoogte van schoolontwikkelingen.

Als ouders geen PARRO gebruiken, is er de mogelijkheid om via mail te communiceren.

Ouders kunnen op elk moment contact opnemen voor een bespreking. De leerkracht maakt dan een afspraak voor een moment buiten de lestijden.

Jaarlijks ontvangen alle ouders/verzorgers een vragenlijst via onze **Monitoring Oudertevredenheid**. We vragen onder andere naar hun beeld van de kwaliteit van de ondersteuning op onze school en welke suggesties tot verbetering zij zien. Zie ook het hoofdstuk Kwaliteitsgegevens in deze schoolgids.

Sinds augustus 2025 heeft De Bodde een **brugfunctionaris**. Deze zorgt planmatig voor het verbeteren en versterken van de relatie tussen school en ouders.

Schoolmaatschappelijke deskundige voor ouders

Voor vragen op het gebied van wonen, arbeid, vrije tijd, regelzaken zoals dubbele kinderbijslag, bewindvoering en beschikkingen/indicaties kunnen ouders op school terecht bij onze schoolmaatschappelijk deskundige.

Ouderraad

De Bodde kent ook een ouderraad. Deze raad bestaat uit enthousiaste ouders en teamleden, die de school ondersteunen bij niet-lesgebonden activiteiten, zoals een Bingo en einde jaar activiteit. Zij verrichten ook hand- en spandiensten bij de aankleding en versiering van de school tijdens festiviteiten zoals Sinterklaas, Kerst, Carnaval en Pasen. De ouderraad vergadert 6 keer per jaar. Met regelmaat sluit ook één van de directieleden aan bij de ouderraad om hen te informeren over het reilen en zeilen van de school en om de ouderraad om een standpunt of mening te vragen. Verder heeft de ouderraad een signaalfunctie binnen de school over schoolzaken die hen ter oren komen in de wandelgangen en tijdens de omgang met andere ouders.

De ouderraad maakt graag gebruik van hulpouders. Dit zijn ouders die geen lid zijn van de ouderraad maar wel willen helpen bij activiteiten. Heeft u interesse, stuur dan een mail. De ouderraad is bereikbaar via: ouderraad@debodde.nl

19 Medezeggenschap

Binnen Biezonderwijs kennen wij de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). Op De Bodde is er de Medezeggenschapsraad (MR). Daarbinnen is er de Personeelsgeleding van de MR (PMR). Voor het VSO geldt dat de leerlingen geen zetel hebben in de MR. De ouders vertegenwoordigen hen. De MR is te bereiken via mr.debodde@biezonderwijs.nl

Medezeggenschapsraad (MR)

De formele betrokkenheid van de ouders en het personeel van de school komt tot stand in de Medezeggenschapsraad. Hierin zitten ouders en medewerkers. Het doel van de raad is om het beleid van de school en het bestuur te volgen en instemming of advies te geven aan voorgenomen besluiten.

Ouders en personeelsleden kunnen zich kandidaat stellen en meedoen aan de verkiezingen (de MR informeert tijdig over de procedure). Op de website staat vermeld wie de leden zijn.

Leerlingenraad op VSO De Bodde

Jaarlijks wordt op VSO De Bodde een leerlingenraad samengesteld. Deze wordt begeleid door enkele medewerkers van de school. De leerlingenraad heeft het afgelopen schooljaar diverse initiatieven genomen zoals de viering van het onderbouwfeest. Daarnaast heeft de leerlingenraad diverse adviezen aan de directie uitgebracht ter verbetering van het schoolleven.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Samen met de medezeggenschapsraden van de andere Biezonderwijs-scholen kiest de MR van de Bodde een 'gemeenschappelijke medezeggenschapsraad' (GMR). Daarmee zijn ook in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van Biezonderwijs ouders/verzorgers en personeelsleden van al onze scholen en expertisecentrum De Kracht vertegenwoordigd. De GMR behartigt de belangen op biezonderwijsniveau en is gesprekspartner van het college van bestuur. De GMR is bereikbaar via: gmr@biezonderwijs.com

20 Samenwerkingspartners

Samenwerkingsverbanden

Alleen in samenwerking met partners kunnen wij onze missie verwezenlijken. Daarom werken we vaak samen met collega's van andere scholen, met de zorg, de jeugdhulpverlening, gemeenten en met andere partners die nodig zijn om de onderwijsbehoefte van uw kind te realiseren. Onze school is verbonden aan Biezonderwijs en daarmee participeren we in verschillende samenwerkingsverbanden :

- Samenwerkingsverband Portfolio,
- Samenwerkingsverband VO De Langstraat

Samenwerking met Veilig Thuis

Als school streven we ernaar een veilige en ondersteunende omgeving te bieden voor onze leerlingen en hun families. In samenwerking met Veilig Thuis Midden-Brabant werken wij aan het creëren van bewustwording en het bieden van ondersteuning rondom huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veilig Thuis biedt waardevolle informatie en ondersteuning voor zowel professionals als burgers. Door onze samenwerking kunnen wij ouders, verzorgers en het schoolteam beter informeren en hen doorverwijzen naar de juiste hulp wanneer dat nodig is. Meer informatie over Veilig Thuis is te vinden op www.veiligthuismiddenbrabant.nl. Samen bouwen we aan een veilige toekomst voor iedereen.

21 Kwaliteitszorg op VSO De Bodde

KWALITEITSZORG OP SCHOOLNIVEAU

Op de beleidsdomeinen van de school zoals onderwijs, personeel, materieel en huisvesting werkt de school systematisch aan de bewaking en verbetering van de kwaliteit.

De aansturing vindt plaats vanuit de directie:

Schooleiders zijn belast met de dagelijkse aansturing van de school en verantwoordelijk voor de beheers-, beleids-, en begeleidingszaken op de diverse beleidsterreinen op afdelingsniveau.

De ondersteuning vindt plaats vanuit verschillende expertises binnen de school.

Vanuit integrale afdelingsverantwoordelijkheid op het gebied van leerlingenzorg zorgt de schoolleider voor afstemming en taakverdeling bij individuele leerlingenzorg als voorzitter CvB.

Verder is hij/zij procesbewaker namens de school bij multidisciplinair (netwerk)overleg.

Gedragswetenschapper: geeft uitvoering aan de leerlingenzorg. Enerzijds door een kwalitatieve impuls te geven wanneer de ontwikkeling van een leerling vast dreigt te lopen; anderzijds door in overleg met expertiseteam en directie te werken aan de kwaliteit van de leerlingenzorg in de meest brede zin van het woord.

Kwaliteitscoördinator: geeft uitvoering aan het onderwijsinhoudelijk beleid, bewaakt de kwaliteit van het onderwijsaanbod en ondersteunt leerkrachten bij keuzes op onderwijsinhoud en –aanbod.

Schoolmaatschappelijk deskundige: schoolmaatschappelijk deskundige richt zich op de afstemming van school- en thuissituatie en ondersteunen ouders bij hulpvragen over de thuissituatie;

KWALITEITSZORGSTEEEM

Op VSO De Bodde werken wij planmatig en cyclisch aan het verbeteren van ons onderwijs. Vanaf 2026 gaan wij steeds meer volgens de uitgangspunten van **opbrengstgericht werken (OGW4D): data – duiden – doelen – doen**.

Data

Wij verzamelen systematisch gegevens over onze leerlingen en ons onderwijs, zoals leerresultaten, sociaal-emotionele ontwikkeling, veiligheid, tevredenheid en onderwijsprocessen.

Duiden

Deze gegevens analyseren en bespreken wij op leerling-, groeps- en schoolniveau. We kijken hierbij niet alleen naar wat zichtbaar is, maar ook naar mogelijke verklaringen voor de resultaten.

Doelen

Op basis van deze analyses formuleren wij concrete en haalbare doelen voor leerlingen, groepen en de school als geheel. Deze doelen sluiten aan bij onze ambities en het ontwikkelingsperspectief van onze leerlingen.

Doen

Vervolgens vertalen wij deze doelen naar gerichte acties in het onderwijs en de ondersteuning. We leggen deze vast in onder andere werkplannen, groepsplannen en het jaarplan en voeren deze planmatig uit.

De voortgang wordt regelmatig geëvalueerd, waarna we de cyclus opnieuw doorlopen. Zo zorgen wij voor een voortdurende en zichtbare verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs.

Wij verzamelen gegevens over leerresultaten, veiligheid, tevredenheid en onderwijsprocessen. Deze analyseren wij op leerling-, groeps- en schoolniveau.

Op basis van deze analyses formuleren wij concrete verbetermaatregelen, die worden opgenomen in het jaarplan en uitgevoerd binnen de school.

Zo zorgen wij voor een voortdurende ontwikkeling van de kwaliteit van ons onderwijs.

KWALITEITZORG OP LEERKRACHT- EN LEERLINGNIVEAU

De leerkrachten werken samen met de kwaliteitscoördinatoren en de specialisten aan kwaliteit van onderwijs en begeleiding, onder eindverantwoordelijkheid van de adjunct-directeur.

In de cyclus zijn opgenomen:

- interne groepsbesprekingen
- leerling besprekingen met leerkrachten
- casusbesprekingen met een (deel van de) Commissie van Begeleiding
- besprekingen met ouders in de vorm OPP besprekingen tijdens de oudergesprekken in september, februari en juni (de laatste omvat de OPP evaluatie)

Zo kunnen wij de ontwikkeling van de leerling goed volgen en adequaat reageren als er een bijstelling moet plaatsvinden, zodat de verwachte uitstroombestemming alsnog behaald wordt.

SCHOOLPLAN DE BODDE

In schooljaar 2025-2026 is een nieuw schoolplan opgesteld voor de periode 2026-2030. Als school werken we continu aan kwaliteitsverbetering. De Bodde beschikt over een kwaliteitszorgsysteem waarmee de school systematisch de kwaliteit bewaakt en maatregelen neemt om de kwaliteit te behouden en te verbeteren. Het schoolplan wordt na instemming door de MR vastgesteld door de leiding en is opvraagbaar op school.

JAARPLAN VSO De Bodde

Vanuit het schoolplan 2026-2030 wordt per schooljaar een jaarplan opgesteld waarin doelen zijn geformuleerd op hoofdthema's die aansluiten op het Koersplan 2025-2030. Hierdoor houdt de school scherp wat het belangrijkste is voor de ontwikkeling van de school en de kwaliteit van het onderwijs. De stuurgroep kwaliteit (zie hierboven) bewaakt de voortgang van het jaarplan.

BURGERSCHAP EN SOCIALE COMPETENTIE

Goed met elkaar omgaan wordt door De Bodde als heel belangrijk gezien. Voor nu – voor op school en thuis, om samen te werken, te spelen en te leren – maar ook voor later. Sociale competentie staat niet alleen als apart vak op het rooster, maar de aandacht hiervoor is verweven door het hele onderwijssysteem op De Bodde. Er is binnen het team veel draagvlak voor de wijze waarop aandacht wordt besteed aan sociale competenties. Zo krijgen de leerlingen mee dat regels, normen en waarden niet alleen binnen de school, maar ook daarbuiten gelden.

Om goed zicht te hebben op het welbevinden, de betrokkenheid en de sociale competenties gebruiken we op school de observatielijsten van ZIEN!

KWALITEITSZORG BOVENSCHOOLS

De Bodde participeert ook in de gezamenlijke aanpak en ontwikkeling van kwaliteit binnen Biezonderwijs met:

Senior adviseur onderwijs(kwaliteit) en innovatie: deze regisseert de kwaliteitszorg, organiseert audits en collegiale visitaties.

Beleidscommissie Onderwijs, kwaliteit en innovatie

Koersontwikkelgroepen waarin leiding en staf gezamenlijk werken aan de ambities op strategisch niveau.

Schoolverlaterstraject

Voordat de leerling uitstroomt volgt er een eindgesprek met ouders en school, waarbij terug gekeken wordt op de schoolloopbaan van de leerling en de sterke en minder sterke kanten van het schooltraject besproken worden. Op deze manier blijven we werken aan het verbeteren van ons onderwijs.

Sociale en maatschappelijke competenties

Ons onderwijs richt zich zowel op; cognitieve vakken als op die competenties die leerlingen kansen geven om mee te doen in de maatschappij. Leerlingen krijgen daarvoor voldoende tijd en aanbod om zich die vaardigheden eigen te maken. Zo worden zij een prettig persoon voor de omgeving zonder zichzelf te kort te doen. Belangrijk is dat de leerling zich gewaardeerd weet en een gevoel van autonomie ervaart. Middels de klassengesprekken en burgerschapsonderwijs leren de leerlingen steeds meer grip te krijgen op het eigen leven.

Ouders en verslaglegging

Ouders kunnen twee keer per jaar het werkplan van hun kind inzien en bespreken. Jaarlijks met een tussenevaluatie in februari controleren we of de doelen bereikt zijn en volgt indien nodig een bijstelling voor de volgende periode. De ouders worden twee keer per jaar uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht over de vorderingen van hun zoon/dochter.

Andere documenten die de ouders jaarlijks ontvangen waarin de ontwikkeling van de leerling gevolgd kan worden zijn het OPP, de OPP evaluatie, de ouderrapportage van ZIEN! en het leerlijnprofiel.

WET KWALITEIT (V)SO

De belangrijkste wetten die aan passend onderwijs zijn gerelateerd, zijn - naast de Wet Passend Onderwijs - de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte en de Wet kwaliteit (V)SO (2013). Ook de Wet op de Jeugdzorg en de Wet Langdurig Zorg (WLZ) is van belang voor passend onderwijs.

Deze Kwaliteitswet moet zorgen voor kwaliteitsverbetering in het (voortgezet) speciaal onderwijs. De Kwaliteitswet is vooral gericht op meer opbrengstgericht werken in het (voortgezet) speciaal onderwijs. De Wet kwaliteit (v)so verplicht (v)so-scholen o.a. om voor elke leerling binnen zes weken een ontwikkelingsperspectief vast te stellen in overeenstemming met de ouders van de leerling.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie is belast met het wettelijk toezicht op de kwaliteit van besturen en scholen. De inspectie heeft in november 2022 voor het laatst op De Bodde een onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs uitgevoerd.

De conclusie van dat onderzoek is dat de kwaliteit van het onderwijs voldoende is.

Op de website van de onderwijsinspectie (www.onderwijsinspectie.nl) is meer informatie hierover te vinden.

22 Kwaliteitsgegevens schooljaar 2025-2026

In onderstaande tabel is allereerst te zien waar de leerlingen in de afgelopen 3 jaar naar zijn uitgestroomd.

Uitstroom leerlingen 2023-2026

	2023-2024	2024-2025	2025-2026
Belevingsgerichte dagbesteding	0	2	1
Activiteitengerichte dagbesteding	9	8	10
Arbeidsgerichte dagbesteding	35	27	16
Arbeid			3
Vervolgonderwijs	1	1	1
Anders/verhuisd	1		0
totaal	46	38	31

Informatie over vervolgsucces

Van alle leerlingen die onze school verlaten houden wij gedurende twee jaar bij of zij nog op de bestemming zitten waarvoor is gekozen bij het verlaten van de school. Dit heet bestendiging. Als er sprake is van een wijziging, onderzoeken we de oorzaak daarvan.

Bestendigingsgegevens

Schooljaar	Aantal schoolverlaters	Bestendiging na 1 jaar (<i>aantal leerlingen dat nog op het niveau van uitstroom bevindt als bij uitstroom VSO</i>)	Bestendiging na 2 jaar (<i>aantal leerlingen dat nog op het niveau van uitstroom bevindt als bij uitstroom VSO</i>)
2020-2021	24	24	24
2021-2022	33	32	32
2022-2023	28	26	23
2023-2024	46	30	
2024-2025	38	n.v.t.	n.v.t.
2025-2026	31	n.v.t.	n.v.t.

Individuele evaluatie van resultaten met ouders

Ouders en andere betrokkenen wordt tijdens de OPP-evaluatie gevraagd of de resultaten die met een leerling zijn behaald, overeenkomen met de vooraf geformuleerde verwachtingen en het geformuleerde perspectief. Deze peiling is bedoeld als een signaal. Met ons plannings- en registratiesysteem en het leerlingvolgsysteem koppelen we een zo concreet mogelijke inhoudelijke analyse aan deze peiling. Op onze school is de opbrengst van het onderwijs merkbaar en meetbaar. Beoogde leerdoelen zijn zichtbaar en evalueerbaar in het werkplan, het leerlijnprofiel, de ouderrapportage ZIEN! en het individuele OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP).

Bij het verlaten van de school wordt van de leerling een transitiedocument opgesteld. Hierin staat beschreven wat de effecten van het onderwijs zijn en welke aanbevelingen er zijn voor de toekomst. Dit rapport wordt aan de ouders toegestuurd.

Onderwijsresultaten op schoolniveau

We leggen vast welke resultaten we willen behalen met onze leerlingen, dit noemen we ambities. Voor iedere leerling worden jaarlijks doelen gesteld op het streefniveau waar zij in zitten. De resultaten brengen we in kaart aan de hand van observaties, leerlijnen en waar helpend met citotoetsen. Op basis van de resultaten, formuleren we doelstellingen op maat voor onze leerlingen.

Opbrengsten per leerlijn

Jaarlijks brengen we onze opbrengsten van de perspectiefbepalende leerlijnen in beeld, we bekijken per leerroute of we de ambities behaald zijn. Onze ambitie op schoolniveau is dat 75% van de leerlingen minimaal 75% van de doelen uit het streefniveau behaalt. Aan de hand van een analyse worden interventies ingezet. In het algemeen stelden we vorig jaar dat aan de ambities onvoldoende voldaan was. In dat kader is subsidie Basisvaardigheden aangevraagd en ontvangen. Komend schooljaar wordt gewerkt aan verbetering op de basisvaardigheden.

Mondelinge taal

Voor het vakgebied mondelinge taal hebben 77% van de leerlingen op leerroute 2, 79% van de leerlingen op leerroute 3 binnen het VSO de ambitie behaald. Op leerroute 4 heeft 56% van de leerlingen op leerroute 4 de ambitie behaald.

Schriftelijke taal

Voor het vakgebied mondelinge taal hebben 68% van de leerlingen op leerroute 2, 85% van de leerlingen op leerroute 3 binnen het VSO de ambitie behaald. Op leerroute 4 heeft 72% van de leerlingen op leerroute 4 onze ambitie behaald.

Rekenen

Met het vakgebied rekenen hebben dit jaar wel voor het vakgebied rekenen 34% van de leerlingen op leerroute 2 en 84% van de leerlingen op leerroute 3 binnen het VSO de ambitie behaald. Op leerroute 4 heeft 55% van de leerlingen onze ambitie behaald.

Leren leren (VODEA)

We hebben de ambitie voor het vakgebied leren leren behaald voor leerroute 2 (92%). Voor leerroute 3 is dat niet behaald (77%). Op leerroute 4 heeft slechts 33% van de leerlingen onze ambitie behaald.

Bij Zien! wordt de schoolnorm ieder jaar opnieuw vastgesteld op basis van het aantal leerlingen dat in een bepaalde leerroute geplaatst is. We willen dat we op schoolniveau minimaal de schoolnorm behalen voor alle sociale vaardigheden en graadmeters binnen Zien!

Met ingang van 1 augustus 2025 zijn alle scholen in het funderend onderwijs en het speciaal onderwijs verplicht om met leerlingen te praten over hun ontwikkelingsperspectief (OPP). Scholen moeten de input van de leerling meewegen in het opstellen, bijstellen en vaststellen van het OPP. Scholen moeten aan de leerling terugkoppelen hoe diens mening is meegenomen. Verder moeten scholen aan alle leerlingen vragen wat ze van het ondersteuningsaanbod vinden voordat ze de schoolgids vaststellen. In de schoolgids staat wat leerlingen hebben gezegd en wat de school met die inbreng heeft gedaan.

23 Klachtenregeling

Op school spant iedereen zich in om onze leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden en ouders zo goed mogelijk te informeren en te betrekken. Maar soms lukt dat niet en reageren wij niet zoals verwacht. In zo'n geval hopen wij dat ouders dit kenbaar maken en met ons in gesprek gaat. Dat kan met de leerkracht zijn, de mentor of met de schooldirectie. Wordt het probleem zo niet opgelost of wil een ouder op een andere manier een klacht bespreekbaar maken, dan zijn er de volgende mogelijkheden:

1. Klachten over machtsmisbruik, zoals seksuele intimidatie, discriminatie, agressie, geweld of pesten.

Ouders kunnen een beroep doen op de interne vertrouwenspersonen binnen de school of rechtstreeks contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon (zie pagina 21).

2. Klachten over kwaliteit, zoals de begeleiding en beoordeling van leerlingen, strafmaatregelen of de schoolorganisatie.

We gaan ervan uit dat ouders met zo'n klacht in eerste instantie naar de betrokkene(n) gaat, bijvoorbeeld de leerkracht. Het is immers voor alle partijen het prettigst als problemen in goed overleg worden opgelost. Lukt dit niet dan kunnen ouders terecht bij de directie van de school of bij de voorzitter van het College van Bestuur van Biezonderwijs.

Lukt het ondanks bovengenoemde pogingen niet om tot een oplossing te komen, dan kunnen ouders contact opnemen met de externe vertrouwenspersoon of rechtstreeks een klacht in te dienen bij de Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs.

Stichting Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs

Vragen over de aanmelding van klachten bij de betreffende commissie lopen via:

Geschillencommissies Bijzonder Onderwijs (GCBO)

Postbus 394

3440 AJ Woerden

T: 070-3861697 (tussen 10.00-12.30 en 13.30-16.00 uur)

E: info@gcbo.nl

Een klacht indienen doe je door een ondertekende brief te sturen naar bovenstaand adres. E-mailen mag ook.

Tevredenheid ouders en leerlingen

Elk jaar onderzoeken wij hoe ouders en leerlingen de school ervaren. Dit doen wij met behulp van een vaste vragenlijst, net als andere scholen in Nederland. De ouder- en leerlingtevredenheid leveren in schooljaar 2025-2026 een aantal duidelijk sterke punten en ook aandachtspunten op over de school.

In mei even de ouders de school een gemiddeld cijfer van 8,4 wat boven de benchmark van 7,8 ligt en een duidelijke stijging laat zien ten opzichte van voorgaande jaren. Dit is eerder gecommuniceerd via de oudernieuwsbrief.

24 Verzekeringen, aansprakelijkheid en financiën

Vrijwillige ouderbijdrage

Als school vragen wij voor het schoolprogramma **geen** vrijwillige ouderbijdrage. Alle activiteiten die de school organiseert zijn voor alle leerlingen kosteloos.

Aansprakelijkheid bij schade

Ouders en/of verzorgers van leerlingen zijn zelf aansprakelijk voor schade die door hun kinderen wordt veroorzaakt, ook als deze schade tijdens schooltijd is ontstaan. Dit omvat onder meer schade aan andere leerlingen, leerkrachten en schooleigendommen. Wanneer bijvoorbeeld tijdens de gym of het buitenspelen de bril van uw kind stukgaat, keert de verzekering de schade niet uit.

Ouders en/of verzorgers zijn daarbij ook aansprakelijk voor de schade die zij niet hadden kunnen voorkomen, bijvoorbeeld omdat zij niet op school aanwezig waren op het moment dat hun kind een schade veroorzaakte. Het is belangrijk dat ouders/verzorgers zelf een aansprakelijkheidsverzekering afsluiten om de gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid te dekken.

Onze scholen hebben een aansprakelijkheidsverzekering voor schade veroorzaakt door personeel, stagiaires en hulpouders/verzorgers wanneer zij komen helpen op school. Deze verzekering keert alleen uit als er sprake is van wettelijke aansprakelijkheid van de school. De aansprakelijkheid van de school is in het algemeen beperkt tot situaties waarin de medewerker van de school zelf schade heeft veroorzaakt of wanneer schade ontstaat door slecht onderhoud van het schoolgebouw of meubilair.

Ongevallenverzekering

Bijzonderwijs heeft een ongevallenverzekering afgesloten die geldt tijdens schooluren, schoolgerelateerde evenementen, en bij het rechtstreeks gaan van huis naar school en omgekeerd. Indien kosten na een ongeval met uw kind niet op een andere verzekering verhaald kunnen worden, dan kunnen ouders bij deze ongevallenverzekering een claim indienen.

Schadeverzekering Inzittenden

De school heeft een SVI Plusverzekering afgesloten voor leerlingenvervoer dat plaats vindt op verzoek van de school. Dit is een excedentverzekering boven op / aanvullend aan de verzekering van de betrokken ouder of verzorger. Deze verzekering dekt schade alleen als een verzekerde op een wettelijk toegestane zitplaats wordt vervoerd. Daarom gelden er op onze scholen strikte regels voor het vervoeren van personeel en leerlingen. Voorin maximaal 2 zitplaatsen dus 2 personen. Achterin 3 zitplaatsen, dus 3 personen. Iedereen is verplicht om gordels te dragen.

Vervoer van leerlingen van en naar school

Bij vervoer van leerlingen van en naar school is de vervoerder primair verantwoordelijk voor de risico's. Als dit vervoer door een externe partij wordt uitgevoerd, is deze externe partij verantwoordelijk voor het verzekeren van mogelijke risico's. Voor vragen hierover verwijzen wij naar de betreffende gemeente, de school kent hier geen aansprakelijkheid of verantwoordelijkheid in.

Kinderbijslag en kind gebonden budget

Ouders met een thuiswonend gehandicapt kind hebben recht op 2 keer kinderbijslag. Voor leerlingen die bovenop de reguliere voorzieningen behoefte hebben aan aanvullende ondersteuning op het gebied van zorg, therapieën e.d. biedt de Jeugdwet of de Wet Langdurige Zorg (WLZ) mogelijkheden. Daarnaast ligt er meer verantwoordelijkheid voor de uitvoering en financiering bij de zorgverzekeraars en gemeentes. MEE en/of zorginstelling ondersteunen ouders bij het verwerven ervan. De inzet van zorgmiddelen in school is onder bepaalde voorwaarden mogelijk; we hanteren daarbij de landelijk geldende richtlijnen. Meer informatie is te vinden op www.kinderbijslag2016.com.

Ouders kunnen voor advies ook contact opnemen met de schoolschoolmaatschappelijk deskundige.

Mondzorg door de schooltandarts

Veel ouders gaan zelf met hun zoon/dochter ieder half jaar naar de tandarts. Ouders voor wie dit niet mogelijk is kunnen gebruikmaken van de Schooltandarts. De voordelen hiervan zijn:

- Leerlingen worden opgehaald van school en na de behandeling teruggebracht
- Ze krijgen poetsinformatie en poetsinstructie
- Ze krijgen uitleg over gezonde voeding en eetmomenten
- Na de behandeling ontvangen ouders een kort verslag
- Wanneer blijkt dat het kind extra begeleiding nodig heeft dan wordt dat met de ouders besproken.

Voor meer informatie of aanmelden kunt u de website bezoeken:

www.samenwerkendetandartsenjunior.nl

OV-Begeleiderskaart

Met deze kaart kan een ouder zijn kind gratis begeleiden in het openbaar vervoer, als het kind ten gevolge van zijn beperking niet zelfstandig kan reizen. Een aanvraagformulier voor een OV-Begeleiderskaart wordt door een onafhankelijke keuringsarts beoordeeld. Voor het aanvragen van een aanvraagformulier OV begeleiderskaart kunnen ouders contact opnemen met Argonaut via telefoonnummer 030-2354661 of via www.ovbegeleiderskaart.nl.

25 Sponsoring

Biezonderwijs en de afzonderlijke scholen treden zelf niet op als sponsor en ontvangen ook geen sponsoring van derden. De enige uitzondering hierop kan zijn als er sprake is van een jarenlange bijzondere samenwerking. In dat geval wordt een verzoek altijd voorgelegd aan de bestuurder. In goed overleg worden dan eventuele mogelijkheden besproken.

26 Afkortingen en begrippen

AMO	Actieve Opvang
ARBO	ArbeidsOmstandigheden
ASS	Autisme Spectrum Stoornis
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Bijstand
BHV	Bedrijfs Hulp Verlener
BSB	Buitenschoolse Begeleiding
BVL	Brabants Verkeersveiligheidslabel
CCE	Centrum voor Expertise en Dienstverlening
CMKT	Cultuur met Kwaliteit Tilburg
EMB	Ernstige Meervoudige Beperking
GGD	Gemeentelijke GezondheidsDienst
GMR	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
HOGW	Handelings- en opbrengstgericht werken
KOMM	Onafhankelijke Klachtencommissie machtsmisbruik in het onderwijs
LVS	Leerling Volg Systeem
MEE	Maatschappelijk werk Regio Tilburg en Waalwijk
MG	Meervoudig Gehandicapt
MR	Medezeggenschapsraad
OC & W	Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
OPP	OntwikkelingsPerspectief Plan
OR	Ouderraad
OV	Openbaar Vervoer
PGO	Periodiek Geneeskundig Onderzoek
PMT	Psycho Motorische Therapie
RI&E	Risico Inventarisatie & Evaluatie
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SI	Sensorische Integratie
SLO	Stichting Leerplan Ontwikkeling
SO	Speciaal Onderwijs
SVB	Sociale VerzekeringsBank
TEACCH	Treatment and Education of Autistic and related Communication Handicapped Children
TAC	Toelaatbaarheids Advies Commissie
TLV	ToelaatbaarheidsVerklaring
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
WA	Wettelijke Aansprakelijkheid (verzekering)
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WSG	William Schrikker Groep
ZA(B)T	Zorg en Advies (en Begeleidings) Team
ZML	Zeer Moeilijk Lerenden

